

Rigsarkivet, IT-ARK
Rigsdagsgården 9
1218 København K

Systembeskrivelse og administrativ beskrivelse

1. Havnesystemet generelt

Havnesystemet er et fakturerings- og statistiksystem, som er specialudviklet i 1987/88 for Statshavnsadministrationerne Frederikshavn og Esbjerg. Programmet er udviklet i 4. generationssproget TODAY, og det afvikles både på PC'ere og minidamater med operativsystemet OpenVMS (Digital).

Havnesystemet består af et centralt havnesystem, hvis primære formål er at opsamle havnesystemdata fra decentrale lokationer (havne) og videreføre disse til de øvrige økonomisystemer. Det lokale / decentrale havnesystem afvikles i de enkelte havne, tilhørende administrationen, og dette sker primært på PC'ere med undtagelse af Esbjerg Havn, hvor systemet afvikles på en Digital-MicroVax-maskine.

2. Generelt om arbejdsgangen i havnesystemet

Normalt vil der blive leveret en ydelse på baggrund af, at et skib anløber havnen. Ydelser kan konkret være skibsafgifter, vareafgifter, levering af el, udlejning af materiel og lign. Den leverede ydelse registreres i havnesystemet, hvorefter den godkendes til udskrivning som faktura.

Som hovedregel udskrives der faktura fra det centrale havnesystem, men de kan også udskrives lokalt hos havnen selv. Fakturadata m.m. overføres herefter til det centrale debitorforvaltningssystem og regnskabssystem.

3. Kort beskrivelse af havnesystemets enkelte dele

I det følgende gives en kortfattet beskrivelse af havnesystemets vigtigste registre og deres sammenhæng. Vedlagt følger også en oversigt over menustrukturen i havnesystemet.

Den kortfattede beskrivelse af havnesystemet omfatter primært:

- ydelsesmenuens registre
- administrationsmenuens registre
- faktureringsmenuens funktioner
- kontrolregistermenuens registre

4. Kortfattet beskrivelse af ydelsesmenuens registre

4.1 Anløbsjournalen

Anløbsjournalen anvendes til registrering af skibsbevægelser, d.v.s. ankomster, forhalinger og afgang.

I anløbsjournalen registreres skibets stamdata, der hentes i skibsregisteret. Desuden registreres skibets dybgang, kajnummer, formål med anløb, sidste/næste havn, skibsførerens navn og lign. variable oplysninger.

4.2 Øvrige ydelsesregistre generelt.

Beløbsoplysninger til fakturaer dannes på én af 2 måder:

- som produktet af antal enheder x takst
- eller
- som produktet af antal enheder x tid x takst

I alle ydelsesregistre angives taksten ved at indtaste et satsnummer, der er registreret i satsregisteret.

Desuden angives betalingsbetingelser, en defaultværdi er allerede angivet, idet denne hentes i satsregisteret.

Herudover angives, hvem debitoren er, ved at indtaste et debitornummer, der er registreret i debitorregisteret.

Endelig kan der i alle ydelsesregistre indtastes fakturabemærkninger og oplysninger, interne oplysninger og data, der kun anvendes til statistikdannelse.

Endvidere tilføjes initialer og registreringsdato.

Kreditnotaer dannes som kopier af ydelsesregistreringerne. Ved kreditnotadannelse vendes alle mængdeoplysninger og beløb til negative tal.

4.3 Skibsafgift

Skibsafgift anvendes til dannelse af skibsafgiftsfakturaer. Skibsdata hentes fra anløbsjournalen ved at indtaste skibets anløbsnummer. Her ud over angives antal anløb og rutenummer.

4.4 Vareafgift gods

Vareafgift gods anvendes til dannelse af vareafgift gods-fakturaer. Skibsdata hentes fra anløbsjournalen ved at indtaste skibets anløbsnummer.

I dette register indtastes ikke satsnumre, men i stedet godsartskoder, der valideres mod godsartsregisteret. Disse gods-koder henter den korrekte sats i satsregisteret. Denne funktionalitet er oprettet for at kunne danne et utal af godsstatistikker. Endvidere indtastes oplysninger om, hvilken nation der udlosses fra/inlades til.

4.5 Vareafgift fisk

Vareafgift fisk anvendes til dannelse af vareafgift fisk-fakturaer.

I dette register indtastes ikke satsnumre, men i stedet fiskeartskoder, der valideres på fiskeartsregisteret. Disse fiskeartskoder henter den korrekte sats i satsregisteret. Denne funktionalitet er lavet for at kunne danne diverse fiskestatistikker.

Endvidere indtastes oplysninger om, hvorvidt fisken er landet af danske eller udenlandske fiskerbåde, samt om det sker via eller uden om fiskeauktionen.

4.6 Konkrete ydelser

4.6.1 Levering af el

Levering af el anvendes til dannelse af elfakturaer.

I dette register angives, hvad den leverede elektricitet har været anvendt til, målnummer, placering, målværdisninger ved start og slut, evt. forbrug andet sted. Det forbrug, der skal betales for, fremkommer som resultatet af slutvisning minus startvisning minus forbrug andet sted.

4.6.2 Levering af vand

Levering af vand anvendes til dannelse af skibsvandsfakturaer.

I dette register angives, hvad det leverede vand har været brugt til, målnummer, placering, målervisninger ved start og slut.

4.6.3 Kranleje

Kranleje anvendes til registrering af kranlejefakturaer. I dette register angives, hvilken kran, der har været benyttet samt antal timer.

4.6.4 Vandarealleje

Vandareallejeregisteret anvendes til dannelse af vandareallejefakturaer.

Her registreres skibsnavn, bt/areal, sted, ankomstdato, beregningsperioder og beregningsfri perioder.

Ud fra disse oplysninger dannes fakturabeløbet som produktet af antal perioder x bt/areal x takst.

4.6.5 Løs pladsleje

Løs pladslejeregisteret anvendes til dannelse af løs pladslejefakturaer.

I dette register angives startdato, formål, sted, areal og slutdato.

Fakturabeløbet dannes som produktet af antal perioder x areal x takst.

4.7 Diverse ydelser

Diverse ydelser anvendes til dannelse af fakturaer, der ikke kan dannes i et af de specielle ydelsesregistre.

Diverse ydelser adskiller sig fra de øvrige ydelsestyper ved, at der kan indtastes flere fakturabemærkninger og ved, at beløb kan dannes både v.h.a. satsnumre eller ved manuelt at angive takst, enhedsbetegnelse, tekst, kontonumre og momscontonr.

4.8 Biler og passagerer samt diverse oplysninger

Dette register anvendes til at danne bil- og passagerfakturaer, samt til registrering af statistikoplysninger af containerdata.

Skibsdata hentes fra anløbsjournalen ved at indtaste skibets anløbsnr.

Desuden angives hvorfra/hvortil passagerne, bilerne eller containerne udlosses/inlades.

4.9 Tilbagebetaling af skibsafgift

Skibe i rute kan, når visse nærmere bestemmelser er opfyldt, få refunderet en del af den erlagte skibsafgift.

Dette register adskiller sig fra de øvrige ved, at der dannes kreditnotaer og ikke fakturaer.

I dette register registreres skibsnavn eller rute, erlagt skibsafgift og et satsnummer, hvorefter tilbagebetalingsbeløbet beregnes.

5. Kortfattet beskrivelse af administrationsmenuens registre

Administrationsregistre er havnesystemets kartotekskasser.

5.1 Skibsregisteret

Skibsregisteret indeholder stamoplysninger på skibe. I dette register indtastes skibets kaldesignal, navn, nationalitet, hjemsted, BT, dødvægt, længde, bredde, type samt oplysninger, der angiver skibets manøvreegenskaber.

Oplysninger i skibsregisteret anvendes i anløbsjournalen samt i statistikker.

5.2 Kutterregisteret

- ✓ Kutterregisteret indeholder stamoplysninger på fiskekuttere. Der registreres kutternummer, navn, kaldesignal, nationalitet, hjemsted, BT, længde, bredde, max. dybgang, type, fiskemetoder og egenvægt. Endvidere angives ejerforhold, forsikringsforhold og skipperoplysninger. Oplysningerne anvendes ved levering af el, statistikdannelse samt i det daglige arbejde, når der er problemer med fiskekuttere.

5.3 Satsregisteret

Satsregisteret må betragtes som et af de vigtigste registre i havnesystemet. I dette register indtastes satsnummeret, der er den nøgleværdi, der indtastes i alle ydelsesregistre. Der indlægges enhedsbetegnelse, satstekst, takst, dato for takstens ikrafttrædelse, kontonummer, momssats, momskontonummer og standard betalingsbetingelser.

5.4 Debitorregisteret

Debitorregisteret indeholder stamoplysninger på debitorer, så som adresse og kundetype. Debitorregisteret vedligeholdes i det central debitorforvaltningssystem, der afvikles på den centrale minidatamat. Den udgave, der anvendes i det lokale havnesystem, er en reduceret kopi af det centrale debitorregister.

5.5 Adresseregister

Mange debitorer ønsker fakturaer sendt til bank eller revisor. Adresseregisteret anvendes til at angive betalingsadresser. Adresseregisteret vedligeholdes på samme måde som debitorregisteret.

6. Faktureringsmenuens funktioner

I faktureringsmenuen kan udskrives lister over ydelser klar til godkendelse. En ydelse er klar til godkendelse, når der er registreret mængder, beløb, betalingsbetingelser og debitoroplysninger. Ud fra listerne kan ydelserne godkendes enten gruppevis eller enkeltvis. Efter godkendelsen udskrives de dannede faktura lokalt eller i det centrale havnesystem.

7. Kortfattet beskrivelse af kontrolregistermenuens registre

Kontrolregistre er tabeller i havnesystemet.

7.1 Godsartsregister

Godsartsregisteret er oprettet for at forhindre indtastning af forkerte godsarter. Koderne anvendes i vareafgift gods, bil- og passagerdata samt i statistikker.

7.2 Godsartsgrupperegister

Godsartsgrupperegisteret anvendes ved dannelse af statistikker til Trafikministeriets havnedatabase. Hver godsart i godsartsregisteret henviser til en kode i dette register.

7.3 Nationalitetsregister

Nationalitetsregisteret er oprettet for at forhindre indtastning af forkerte nationer. Koderne anvendes i skibsregisteret, kutterregisteret, vareafgift gods og bil- og passagerdata, samt anvendes endvidere i adskillige statistikker.

7.4 Rutefartsregister

Rute/fartsregisteret er oprettet for at forhindre indtastning af forkerte eller ikke-godkendte ruter. Koderne anvendes i skibsafgift og statistikker.

7.5 Fiskeartsregisteret

Fiskeartsregisteret er oprettet for at forhindre indtastning af forkerte fiskearter. Anvendes i vareafgift fisk og i statistikker.

7.6 Kajregisteret

Kajregisteret indeholder godkendte kajnumre. De anvendes i anløbsjournalen, vareafgift gods samt bil- og passagerdata. Benyttes også til statistikdannelse.

7.7 Betalingsbetingelser

Betalingsbetingelsesregisteret skal forhindre indtastning af forkerte betalingsbetingelser. De anvendes i alle ydelsesregistre. Registeret er i overensstemmelse med betingelserne i debitorsystemet.

7.8 Morarentetabel

Morarentetabellen anvendes til at påføre fakturaerne oplysninger om morarentebetingelserne.

7.9 Postregister

Postregisteret indeholder godkendte postnumre. De anvendes i debitorregister, adresseregister og kutterregister.

7.10 Havneregister

Havneregister indeholder stamdata for den enkelte havn. I dette register angives endvidere start- og slutfakturanumre.

Havneregisteret bruges endvidere af systemet til at holde styr på overførsel af fakturadata og for at kunne genkende computertype (V=Vax, M=MicroVax, P=PC).

7.11 Konstanter

Indeholder debitormellemregningskontonummer, samt hvilken morarente, der default skal anvendes ved godkendelse af fakturaer.

7.12 Beløbsmodtageroplysninger

Anvendes, hvis en havn undtagelsesvis registrerer en indtægt for en anden havn (institution). Dette vil blive angivet i godkendelsesfasen, hvor systemet validerer på dette register.

8. Udskrifter og statistikker

Havnesystemet kan på grundlag af de mange oplysninger fra ydelsesregistre danne en lang række udskrifter og statistikker, som ikke gennemgås nærmere her.

Ligeledes forefindes der i systemet en rapportgenerator, som anvendes til en lang række ad hoc rapporter.

Udover de ovenfor nævnte dele af havnesystemet indeholder det også en lang række vedligeholdelsesfunktioner, samt en række sikkerhedsmæssige funktioner.